

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/568/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210848
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5612210848.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Erika Vargu a Mgr. Františka Dulačku v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpená advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/212/2012-107 zo dňa 27. augusta 2013, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol spojené návrhy, ktorými sa navrhovateľ domáhal uložiť odporcovi povinnosť zaplatať majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej navrhovateľovi tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadostiach súdneho exekútora na vydanie poverenia v exekučných veciach (navrhovateľa ako oprávneného) vedených pod značkou 8Er/626/2008 a 7Er/695/2009.

Vychádzal zo skutočnosti, že v (prvej) exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým pod sp. zn. EX 9747/2008 bola exekučnému súdu dňa 11.11.2008 doručená žiadosť o udelenie poverenia, na základe ktorej bolo dňa 28.11.2008 vydané poverenie. V (druhej) exekučnej veci (vedenej tým istým súdnym exekútorom) pod sp. zn. EX 6703/2009 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená exekučnému súdu dňa 17.9.2009, k vydaniu poverenia došlo 20.1.2010. V tejto spojitosti prvostupňový súd s poukazom na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR zdôraznil, že exekučným titulom bol v oboch prípadoch rozhodcovský rozsudok, vo vzťahu ku ktorému platí povinnosť exekučného súdu z úradnej moci preskúmať obsah takéhoto exekučného titulu v zmysle hľadísk vymedzených v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Takýto prieskum si vyžaduje osobitnú úvahu s ohľadom na právny režim spotrebiteľskej ochrany. Nadväzne, dĺžka exekučného konania v súdnej veci (od doručenia žiadosti do vydania poverenia) vzhľadom na vykonané úkony nie je takej povahy, aby bolo možné vysloviť porušenie práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, naopak exekučný súd s ohľadom na osobitný charakter danej veci konal priebežne. Okresný súd v tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR (I.ÚS 16/2012), v zmysle záverov ktorého, samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamena automaticky prieťahy v konaní.

Na základe uvedeného okresný súd konštatoval, že nemá ani v jednom z dotknutých prípadov preukázaný nesprávny úradný postup (existenciu prieťahov v súdnom konaní) ako základný predpoklad pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

O trovách konania rozhodol okresný súd s poukazom na § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 2 O. s. p. tak, že odporcovi právo na náhradu trov konania nepriznal s poukazom na okolnosť, že procesne úspešný odporca podal síce návrh na prisúdenie náhrady trov, v zákonnej lehote si ich však nevyčísľil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ domáhajúc sa zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci okresnému súdu na nové prejednanie. Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti súdu vytýkal, že navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom a prednesom a nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo podľa odvolateľa k degradácii zásady kontradiktórnosti konania.

Namietal, že elektronicky na mailovú adresu súdu podal návrh na zrušenie pojednávania odôvodnený skutočnosťou, že všetci sudcovia daného okresného súdu sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania vo veci. Súd sa však nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Vychádzal z mylného skutkového stavu, bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti a nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O. s. p., v dôsledku čoho viedol pojednávanie, na ktorom za neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Správne mal okresný súd vec predložiť na rozhodnutie o pridelení inému súdu. Navrhovateľovi však vôbec nebolo predložené rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyvylúčení sudcov okresného súdu, pričom v prípade nevyvylúčenia sudcov by sa navrhovateľ bránil podaním sťažnosti na Ústavnom súde, za okolnosti ich vylúčenia by bolo zrejmé, že o veci rozhodoval nezákonný sudca. Bez vydania akéhokoľvek rozhodnutia však bola možnosť jeho obrany pred zákonným sudcom odňatá a celkom zmarená.

Zároveň odvolateľ poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. V konaní pritom môže vylúčený sudca urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Súčasne je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd.

Súdu prvého stupňa navrhovateľ vytýkal viaceré omyly, z ktorých „príkladmo“ uviedol konštatovanie súdu, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odvolaní prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za nepochybne preukázaný považuje nesprávny úradný postup exekučného súdu, ktorý bol bezdôvodne nečinný, spôsobil tak zbytočné prieťahy v konaní a nerozhodol o návrhu navrhovateľa v zákonnej lehote. Nesprávny úradný postup súdu podľa odvolateľa spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach, nielen v jednej z nich. Konajúci súd sa musí preto vysporiadať so všetkými vytýkanými zločkami nesprávneho úradného postupu, v napadnutom rozhodnutí tomu tak nie je, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti predovšetkým pojmovo však predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť a bol by poučený (aj) o predbežnom právnom posúdení - § 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezpredmetné.

Vyjadrenie odporcu k veci bolo navrhovateľovi doručené 14.3.2013 Termín pojednávania (27.8.2013) prvostupňový súd opakovane určil po tom, ako bolo prvé pojednávanie odročené na základe žiadosti navrhovateľa o prerušenie konania a krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Napriek tomu navrhovateľ opätovne požiadal o odročenie pojednávania z úplne identického dôvodu (žiadosť o prerušenie konania z dôvodu podania ústavnej sťažnosti), hoci mu negatívne stanovisko prvostupňového i odvolacieho súdu k takémuto procesnému postupu bolo známe. Za takýchto okolností okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý (§ 119 ods. 1 O.s.p.), ako to tiež zodpovedá ďalej rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať i v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiadúcim prietahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup nevyužil, uvedené však nie je vadou (§ 212 ods. 3 O.s.p.), ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a v konkrétnych okolnostiach súdneho prípadu (t.j. navrhovateľova vedomosť o existencii už predchádzajúceho neakceptovania identického návrhu na odročenie pojednávania, potvrdeného odvolacím súdom) nedisponuje intenzitou potrebnou pre konštatovanie relevantného porušenia procesného práva účastníka konania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlúčení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčení, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napr. I. ÚS 88/2013 z 6.2.2013) vo vzťahu k (neúspešným) ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Neopodstatneným je tvrdenie odvolateľa, že mu nebolo doručené (resp. vôbec vydané) rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyhlúčení sudcov. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že dňa 4.3.2013 boli navrhovateľovi doručené uznesenia (v oboch spojených veciach) Krajského súdu v Žiline č. k. 8NcC 65/2012-17 a č. k. 6NcC/61/2012-16 o nevyhlúčení zákonnej sudkyne z prejednávania a rozhodnutia predmetných vecí. V rozpore s uvedeným tvrdením navrhovateľa je napokon jeho ústavná sťažnosť, založená práve na predmetnom rozhodnutí Krajského súdu.

Krajský súd v predmetnej spojitosti dodáva, že s poukazom na možnosť uplatnenia námietky rozhodovania veci vylúčeným sudcom ako odvolacieho, resp. dovolacieho dôvodu vhodne okresný

súd uprednostnil požiadavku hospodárnosti/rýchlosti konania. Práve na jej (údajnom) nedodržaní je v konečnom dôsledku založený aj samotný meritórny nárok navrhovateľa.

Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Z tohto aspektu je zjavné, že navrhovateľ (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy) v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu ku vecným dôvodom, ktorý okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Vo svetle týchto skutočností je v plnej miere nenáležitým odvolacie tvrdenie o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Naopak, odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia, súd uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, procesný stav v posudzovaných exekučných veciach, výsledky vykonaného dokazovania, citoval právne predpisy, ktoré na danú vec aplikoval, svoje právne závery primerane vysvetlil, pričom dostatočne objasnil, z akých úvah vychádzal. K žiadnej zo zásadných okolností (t.j. konkrétne okolnosti daných prípadov - chronológia a zmysel úkonov v exekučnej veci založenej na rozhodcovskom rozsudku ako exekučnom titule z pohľadu osobitného dôrazu na náročnosť rozhodovania v prípade spotrebiteľských vecí, kladúcich zvýšené nároky na zabezpečenie ochrany spotrebiteľa) na ktorých okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie však odvolateľ nepredložil relevantnú, resp. akúkoľvek protiargumentáciu. Fakticky sa obmedzil na všeobecné konštatovania („nesprávny postup spočíva v niekoľkých skutočnostiach“, „konajúci súd sa musí vysporiadať s všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu“), ktoré sú len opakovaním žalobného návrhu a to bez relevantnej reakcie na konkrétne nosné dôvody meritórneho rozhodnutia, ktoré sa s vytýkanými zložkami neprávneho úradného postupu vysporiadalo vo vecnej a konkrétnej rovine.

V tejto spojitosti platí, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Zároveň však platí aj úsudok, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, nekorešponduje s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Odvolací súd preto nemá právny dôvod, resp. možnosť zaoberať sa predmetnou odvolacou námietkou, nakoľko nemá podklad v napadnutom rozhodnutí, takéto tvrdenie okresný súd nevyvodil a ide o zjavné pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Pokiaľ navrhovateľ nadväzne v odvolaní uvádza, že „v odôvodnení prezentované časové úseky (bez bližšej konkretizácie o ktoré časové úseky sa má jednať) nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, okrem vyššie uvedeného záveru (že napadnuté rozhodnutie takéto konštatovanie neobsahuje) platí, že časové údaje tak, ako ich uvádza prvostupňový súd zodpovedajú skutkovému stavu a vyplývajú z pripojeného exekučného spisu. Nezrovnalosti vo výpočtoch navrhovateľa spočívajú v okolnosti, že do lehoty, ktorú považuje za omeškanie súdu, započítal (nesprávne) aj obdobie, po ktoré návrh na vydanie poverenia zadržoval súdny exekútor.

Nemožno z pohľadu odvolacieho súdu tiež poznamenať, že formulovanie odvolacích dôvodov „príkladmo“ je z pohľadu rozhodovacej praxe odvolacieho súdu ojedinelým zjavom, predovšetkým s ohľadom na zastúpenie navrhovateľa advokátom, t.j. osobou znalou práva.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu ani žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e** .